

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISJONEN

MELDING OM MULIG(E) RETTIGHET(ER)

Finnmarkskommisjonen skal etter finnmarksloven § 29, jf. § 5 tredje ledd kartlegge hvilke bruks- og eierrettigheter befolkningen i Finnmark har opparbeidet med grunnlag i langvarig bruk av utmarka i fylket. Kommisjonens kartlegging er begrenset til den grunnen som Finnmarkseiendommen (FeFo) overtok fra Statskog 1. juli 2006, og omfatter dermed ikke privat bruk som er fradelt før denne dato.

Skjemaet er veiledende. Det stilles ingen formkrav i forbindelse med å gjøre kommisjonen kjent med mulige rettigheter som er opparbeidet på den grunn som FeFo forvalter. Mulige rettighetshavere anmodes imidlertid om å bruke skjemaet, eller på annen måte sende inn informasjon som skjemaet etterspør.

1. Opplysninger om rettighetshaver
Navn/organisasjon/sammenslutning: Kautokeino kommune på vegne av rettighetshavere*
Postadresse: Bredbuktnesveien 6, 9520 Kautokeino
Kommune: Kautokeino
Telefon: 78487100
E-post: e-post@kautokeino.kommune.no

(* Kautokeino kommune har gjennom kommunestyrevedtak vedtatt å støtte kravet om kollektiv eiendomsrett for lokale rettighetshavere. Kommunen opptreder dermed som partshjelper, og fremmer eiendomsrettskravet på vegne av og i samråd med kollektivet av rettighetshavere i Kautokeino kommune basert på forhåndssamtykke innhentet gjennom egne folkemøter med rettighetshavere. Samtykket bekreftes gjennom en egen liste over rettighetshavere som fremmer kravet som støttes av kommunen. Listen vil ettersendes. Rettighetshaverne er i en prosess med å stifte en egen organisasjon som skal representere kollektivet/ alle rettighetshavere i kommunen og som skal fungere som samarbeidsorgan med kommunen som planmyndighet, med FeFo og andre. Egen liste over rettighetshavere vil ettersendes til Finnmarkskommisjonen når denne enheten er stiftet, liste over informanter vil også ettersendes.)

2. Angivelse av det geografiske området meldingen gjelder
Felt/kommune: Felt 8 - Guovdageaidnu
Nærmere angivelse av området: Hele Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune
Kart vedlagt (sett kryss): Ja ☒ Nei

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA
FINNMARKSKOMMISJONEN

3. Beskrivelse av den utøvde bruken

Her bør det beskrives hvilken type bruk som har vært utøvd og som utøves i det området meldingen gjelder. Omfanget av bruken, hvem som har stått for den og i hvilke periode(r) den har foregått, bør også beskrives.

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISJONEN

- Samiske slekter med historisk tilhørighet til Guovdageaidnu har utøvd en kontinuerlig og uavbrutt, dominerende historisk bruk av arealene, hovedsaklig gjennom de autonome samiske siidaene og andre samiske sosiale institusjoner, samisk tradisjonell naturbruk og nomadisk reindrift, kombinasjonsnæringer og tradisjonell høsting av naturressurser helt frem til moderne tid. Området har blitt brukt til hele spekteret av samisk kulturutøvelse; blant annet reinbeite, til sauedrift, bufebeite, fangst, vårjakt på ender, garnfiske både på sommer og vintertid, notfiske, stangfiske, isfiske, slåttemark, vedhogst, bærplukking, høsting av urter og medisinerplanter, miljøtiltak slik som graving av elveosser, sennagressskjæring, uthenting av ulike former for duodji-materiale, bruk av samiske religiøse eller åndelige steder og annen tradisjonell samisk bruk. I nyere tid brukes også arealene til andre former for næringsdrift som samisk turisme. Området har flere hellige samiske plasser fra førkristen tid som fortsatt er i bruk.
- Den kollektive bruken har vært utøvd i tråd med samiske sedvaner og rettsoppfatninger, basert på en muntlig samisk rettskultur. Bruken har ikke vært begrenset av kommunegrensene, mye av den tradisjonelle bruken skjer også på arealer utenfor kommune- og (tidligere) fylkesgrensen. De samiske slektene har også forvaltet områdene selv gjennom egne strukturer for lokal samisk forvaltning.
- Den totale bruken som samiske reineiere (*boazosámisiiddat*) og fastboende samer (*báikegottit, dálonat, dáhusámit*), og i nyere tid også andre familier med tilknytning til Guovdageaidnu har utøvd har vært utøvd med kontinuitet og i god tro, basert på egne sedvanebaserte systemer for kollektiv bruk av arealene (*Siiddat, báikegottit, fuolkevuotta ja sohka, bearrašat, verddevuohta mm.*) Før området kom under statlig forvaltning, så ble land og ressurser brukt og forvaltet basert på en velutviklet, kompleks samisk samfunnsorganisering og rettslige normer knyttet til samisk tradisjonell bruk av arealer. Denne organisering og bruken danner grunnlaget for dagens bruk av arealene, selv om bruksmåtene har endret seg over tid grunnet modernisering.
- Statens forvalterrolle har i svært liten grad påvirket utøvelsen av den samiske bruken av områdene, og det finnes heller ingen rettslig bindende avtale eller traktat inngått med samene i Guovdageaidnu-området om overføring av den kollektive eiendomsretten fra de samiske siidaene til staten. De samiske slektene og andre med tilhørighet til området har fortsatt sin bruk av områdene uten noen større reguleringer av bruken fra statens side.
- Se også vedlegg 2: "Kautokeino – ressursbruk og sedvaner (med figur 1, 2, 3 og 4)", professor Ivar Bjørklund, Universitetet i Tromsø

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA FINNMARKSKOMMISJONEN

4. Angivelse av det rettslige grunnlaget for rettigheten

Her kan det angis hva som anses som det rettslige grunnlaget for rettigheten, for eksempel hevd, alders tids bruk eller lokal sedvanerett.

- Kollektiv eiendomsrett til det som i dag utgjør arealene for Kautokeino kommune, basert på *samisk rettskultur, samiske sedvaner og rettsoppfatninger og reglene om rettserverv gjennom alders tids bruk*, i tråd med folkerettslige regler for beskyttelse av urfolks rett til selvbestemmelse og selvstyre/autonomi over egne territorier, land, vann samt utnyttelse og forvaltning av slike ressurser i egne bruksområder i tråd med urfolkets egne sedvaner og rettsoppfatninger.
- Det er den totale bruken de samiske slektene med tilhørighet til Guovdageaidnu samlet sett har utøvd gjennom historien, både gjennom reindriftsfamilienes og de fastboende samenes naturbruk, samt bruk som har vært felles for både reindriftsfamilier, fastboende familier og andre som har bosatt seg i Guovdageaidnu, som gir grunnlag for denne kollektive eiendomsretten til området. Også andres bruk av områdene har vært utøvd med respekt for de samiske rettsoppfatningene og sedvanene.
- Innenfor denne kollektive eiendommen vil mindre grupper slik som reindriftssiidaer, samiske grender og andre kunne ha opparbeidet seg selvstendige rettigheter, disse forutsettes å fremme egne krav om avklaring av slike rettigheter for kommisjonen. Dette gjelder også siidagrenser innenfor reindriften som må avklares særskilt.
- Se også vedlegg 2: «Finnmarkskommisjonens kartlegging av etablerte rettigheter i Guovdageaidnu», PhD Laila Susanne Vars.

5. Angivelse av type rettighet

Her kan det angis hva slags type rettighet som anses ervervet med grunnlag i den utøvd bruken (bruksrett eller eiendomsrett, individuell eller kollektiv rett).

Eiendomsrett, kollektiv rett

6. Dokumentasjon

Dersom det foreligger skriftlig dokumentasjon i saken, bes det om at dette vedlegges meldingen eller sendes Finnmarkskommisjonen. Annen dokumentasjon som har betydning for saken beskrives nærmere.

Eventuelle vitner som kan underbygge kravet må beskrives ved navn og kontaktinformasjon.

Vedlegg (Kryss av)

Liste over informanter/vitner ettersendes.

